

Indoor Charges wef 01/06/2025

Room Type

Room No.

INR

A. C ROOM

KUTIR (AC,TV,Gys)

1 Person

K- 7, 8 ,9,10

2600

4800

2 Person

2200

3 Person

2200

7000

KUTIR (AC,TV,Gys)

1 Person

K- 1, 2, 3 ,4

2300

4200

2 Person

1900

3 person

1900

6100

AC Spl (AC,TV,Gys)

1 Person

G -1 ,2

2100

2 Person

1800

3900

AC Room (Single)

1 Person

12, 13, 14

1700

AC Room (Double)

1 Person

18,19,20,21,
22,23,24,25

1800

2 Person

1500

3300

NON AC ROOM

Non Ac Room (Single)

1 Person

5, 6, 7,15,16

1500

Non Ac Room (Double)

1 Person

4, 9,10

1600

2 Person

1300

2900

Consultation Charges Rs 400 Registration Charges Rs 300

Charges Included Room+limited Treatment (Spl Foods+Juice+ Spl treatment Chargeble Extra)

Subject to change without prior notice

Deposit Kutir Rs 10000 per person Room Rs 5000 per person

Balwantrao Mehta Nisargopchar Arogya Bhavan, Vadodara

ઇનડોર પેશન્ટ માટે

રૂમ ખર્ચ ની અંદર સમાવિષ્ટ સારવાર (ડોક્ટર ની સલાહ અનુસાર) (wef 1/6/2022)

માલિશ(30 મીનિટ) અથવા નાગોડશેક	માટી પટ્ટી	હાઇડ્રોથેરાપી
એનિમા (એક ટ્યૂબ)	એક્યુપ્રેસર	હર્બલ પીણું
સ્ટીમ	યોગા + યોગનીન્દ્રા	નેચરોપથી ભોજન
લોકલ સ્ટીમ	શુદ્ધિક્રિયા	આવાસ

વધારા ની સારવાર (ખર્ચ અલગ થી)

લપેટ	પોટલી મસાજ	એનિમા ટ્યૂબ એક્સ્ટ્રા	ત્રિફલા
શિરોધારા + ઓઇલ	ઇમર્શન બાથ	નસ્યા	એક્યુપંચર
ઉધર્વતન	લેમન/મધ	કર્ણપુરમ	ફળો નો રસ
	ફિઝિઓથેરાપી (instrument) લેબોરેટરી	ટરબન થેરાપી +કીટ	ઇપ્સમ સોલ્ટ

સાથે લાવવાની વસ્તુ

(૧) જૂની બેડ સીટ , (૨) નાહવાનો અને કપડા ધોવા નો સાબુ , (૩) ટોવેલ , (૪) નેપકીન , (૫) ગાઉન , (૬) યોગા માટે ખુલ્લો ટ્રેસ
(૭) ID પ્રૂફ (૮) મેડીકલ રીપોર્ટ જો હોય તો (*પૂર્વ સુચના વિના ફેરફાર ને પાત્ર)

INDOOR PATIENTS

Treatments included in package (as per doctor advice)

Massage/Nagod Shek 30 min	Mati Patti	Hydrotherapy
Enema (one tube)	Acupressure	Harbal Drink
Steam	Yoga + Yog Nindra	Naturopathy Diet
Local Steam	Sudhhi Kriya	Accommodation

Additional Treatment Chargeable

Lapet	Potli Massage	Enema tube Extra	Triphala
Shirodhara + Oil	Immersion Bath	Nasya	Acupuncture
Udhvardhan	Lemon/Honey/Powder	Karnpuram	Fruit Juice
	Physiotherapy (Instruments) / Laboratory	Turban Therapy +Kit	Epsom Salt

(1) Old used bed sheet (2) Bath and washing soap (3) Towel (4) Nepkin (5) Gaun (6) Loose Dress/ Pajama
(7) ID proof (8) Medical Reports if any (* subject to change without prior notice)

Through NEFT/RTGS

BANK OF BARODA HARNI BRANCH

A/c No 265 201 0000 9191

IFSC : BARB0HARNIX (fifth character is ZERO)

Through CH/DD

“ Morarji Desai Inst Naturopathy and Yogic Science ”

BALWANTRAY MEHTA NISARGOPCHAR AROGYA BHAVAN, Vadodara

WEF 1/05/2025

IPD

	IPD TREATMENT CHARGES		INR
1	MASSAGE (30 min)		
2	NAGOD Shek / Mustard shek		
3	STEAM BATH		
4	LOCAL STEAM		
5	SPINAL SPRAY		
6	ENEMA		
7	ENEMA Tube		30
8	IMMERSION BATH (25 m)		100
9	KATI BATH		
10	MUD BATH		200
11	MUSTARAD PACK		
12	NASYA Ghee / Anutel (one time)		70
13	VAMAN (one time)		
14	JALNETI (one time)		
15	YOGNINDRA (one time)		
16	ACUPUNCTURE (NIDDLES)		100
17	ACUPUNCTURE (one time)		200
18	Shirodhara CHAS one time		400+70
19	Shirodhara OIL one time		400+450
20	Shirodhara Gulab Jal one time		400+50
21	TURBAN KIT		70
22	TURBAN THERAPHy(onetime		200
23	WET BED SHEET LAPET		
24	KARANPURN		100
25	NETRA TARPAN Ghee Included		500
26	KAVAL GANDUSH		150
27	SANKH PRAKSHALAN		1000
28	Janu Basti (oil Purchase) one time		800
29	Kati Basti (oil purchase) one time		350
30	Griva Basti (oil purchase) one time		350
31			
32			

બળવંતરાય મહેતા નિસર્ગોપચાર આરોગ્ય ભવન, વડોદરા

(Run by Servents of People Society regd S/667/ Delhi)

(Regd No; H&FW Dept Govt of Guj GUJVAD2025600131

અમે દર્દીઓને આ કાયદા અને નિયમોને સંપૂર્ણપણે સમજવા માટે સલાહ આપીએ છીએ

- ઓછામાં ઓછું 5 દિવસ નું અને વધારે 10 દિવસ નું બુકિંગ સ્વીકારવામાં આવશે, 5 દિવસ કરતા વહેલા જનાર ને કોઈ પણ જાત નું રીફંડ મળશે નહિ. જે દિવસે અહીં દાખલ થશો તે દિવસે ડીપોઝીટ+પુરા પેકેજ નો ચાર્જ લેવામાં આવશે (ચેક /કેશ /gpay/paytm/upi)
- દાખલ થતી વખતે કોઈ પણ ફોટો ID દાત; આધારકાર્ડ /ડ્રાઇવિંગ લાઇસન્સ /પાસપોર્ટ /પાનકાર્ડ ની કોપી આપવાની રહેશે. સરકાર ના નિયમ મુજબ ID વગર પ્રવેશ મળશે નહિ
- આ ખર્ચમાં આવાસ, સામાન્ય ભોજન અને સામાન્ય ઉપચારના ખર્ચનો સમાવેશ થાય છે . વિશિષ્ટ ભોજન તેમ વિશિષ્ટ સારવાર વગેરે ઉપર વધારાનો ખર્ચ થશે.
- લેબોરેટરી ટેસ્ટ, એનિમા કેથેટર્સ, વિશિષ્ટ સારવાર, ડીસ્પોસેબલ ચાદર તેમજ વિશિષ્ટ સારવારો જેવી કે શિરોધારા સંપૂર્ણ શરીરની માલિશ, નગોળ શેક, ટર્બન થેરાપી, લપેટ, નખ, એક્યુપંક્ચર, કોઈ પણ ઇલેક્ટ્રોનિક પદ્ધતિ (IFT, SWD, Ultra Sound, Foot Massager Physiotherapist) વગેરે માટે વધારાનો ખર્ચ થશે.
- કુટુંબના સભ્યો અને મિત્રોને ઓરડામાં રહેવાની પરવાનગી નથી
- નિયત કરેલ આહાર સિવાય અન્ય આહાર માન્ય નથી. આહાર નો બગાડ કરવો નહિ
- અનિવાર્ય સંજોગોમાં દર્દીનું આવાસ, શ્રેણી બદલવાનું તેમજ પ્રવેશ રદ કરવાનું કામ સંચાલક મંડળ કરી શકશે.
- મોઢી વસ્તુઓ જેવી કે સોના, ચાંદી, હીરા ના ઘરેણાં કિંમતિ વસ્તુ ખોવાય જાય તો સંસ્થા ની જવાબદારી ની રહેશે નહિ આ વસ્તુ સાચવવાની જવાબદારી પેશન્ટ ની પોતાની રહેશે
- ડોક્ટર ની પૂર્વ મંજૂરી વગર દાખલ થયેલા દર્દીઓ કેમ્પસની બહાર જઈ શકશે નહીં
- વીજળી ના ન્યૂનતમ ઉપયોગ માટે એસી / પાણી ના ગીઝર ના ઉપયોગ માટે રોજ 10 યુનિટ વપરાસ પછી ના વધારા ના ઉપયોગ માટે પ્રતિક રૂપે રૂ.11/- પ્રતિ યુનિટનો શુલ્ક લાગુ પડશે

What is to bring

- All the previous and current medical reports, and their current medicine.
- Patients should bring sports shoes for doing Gym and walking and a pair of sleepers for general use.
- We provide basic carpet for doing yoga even then we encourage bringing your own yoga mat or you can purchase it here from health shop.
- For daily use you should wear light cloths or according to weather. We encourage cotton and khadi. For yoga and exercise purpose, trouser, T-shirts, track for ladies and salwar-suit or any other comfortable clothes.
- Other daily needs like tooth powder, brush, torch, seasonal clothes, umbrella, comb, towel etc.

Rules & Regulation :

- Health Seekers should not leave premises without permission of Doctor and information to administration.
- No any eatable from outside, nor from your home is permitted unless the permission of our doctors even if it is fruit or juice.
- We encourage those who create and maintain pious Vibrations of our center. Please keep the atmosphere in Arogyabhavan peaceful. Don't make any noise and unnecessary talk. Practice, the spiritual silence. i.e. "Mouna". Speak only when it is necessary to do so.
- Alcohol, meat, egg, pan masala, tobacco, gutkha, narcotics, smoking and all sorts of addictions are strictly prohibited in Arogyabhavan premises.
- We admit patient for minimum 10 days and maximum 30 days

Our Educational Wing MORARJI DESAI INSTITUTE OF NATUROPATHY AND YOGIC SCIENCES

Phone No. : 0265-2463685

Affiliated To : Gujarat Ayurved University, Jamnagar
First and only naturopathy collage of Gujarat. Morarji Desai college of Naturopathy and Yogic science established in 2005,
Course offered : Bachelor of Naturopathy & Yogic Sciences (BNYS), Five & half year graduation course (four & half Year of Full time study and 1 year of internship).

Eligibility Criteria : 10+2 Science stream (biology group) with minimum 35% marks

Areas where BNYS – Doctors can work

1. He/she can be appointed as medical officer in any Naturopathy hospital.
2. He/she can get Govt. recruitment.
3. He/She can go to teaching field in BNYS colleges or Yoga institutes.
4. Private practice with minimum infrastructure in assistance with NIN or CCRYN.
5. Speciality Clinics like – Acupuncture clinic, Obesity management, Stress Management, Lifestyle management, Pain management, Diet consultancy.
6. As health manager in spa industry.
7. Stress management consultants in various multispecialty hospitals.

BALWANTRAY MEHTA NISRGOPCHAR AROGYA BHAVAN

(RUN BY LOK SEVAK MANDAL-VADODARA)

Near Keshav Udyan, Karelbaug, Vadodara - 390022.

Tel.No: 0265 2481623, 2466489 • Cell. : 6359500020

Website : www.bmnaturecure.org • E-mail : bmnaturecure@gmail.com

Consulting Time :

9:00 a.m. to 12:00 noon ; 3:00 p.m. to 6:00 pm.

Life is not only living but living in health

We gives good results in-

We provide management for various kinds of diseases as -
Life style disorders like- Obesity, Acidity, Gastric trouble, Diabetes, Asthma, General detoxification.
Hormonal problems- Diabetes, Hypothyroidism, PCOD, Menstrual problems in females, Obesity.
Respiratory diseases as- Asthma, Bronchitis, Chronic cold-cough, Sinusitis, COPD
Bone and muscle disease - Rheumatoid arthritis, Osteoarthritis, Joint pain, Frozen shoulder, Chronic back pain, Neck pain, Spondylosis, Myelgia, Chronic muscle pain syndrome.
Digestive disorder as- Indigestion, Constipation, Acidity, IBS, Ulcerative colitis, Chron's disease, Piles, Hemorrhoids.
Skin conditions as- Eczema, Psoriasis, Acne, Leucoderma, Hyper pigmentation and Beauty purpose.
Others - Hypertension, IHD, Migraine, Obesity, Rehabilitation for Paralytic patients.
We welcome and encourage those healthy individual who visit our center regularly just to get free from future diseases & for preventive purpose.

Introduction :

In 1993, The Nisargopachara Arogya Bhavan is initiated by the Servants of People Society (Lok Sevak Mandal - Gujarat Branch). It was established in 1921 by Late Shri Lalalajpatrai and inaugurated by Mahatma Gandhi.

MANUBHAI PATEL

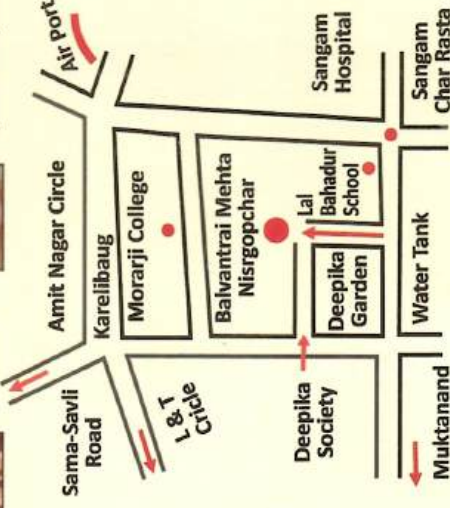
In the memory of Late Shri Balwantrai Mehta, former Chief Minister, lifetime member of the Institution, this Naturopathy Centre is established at Karelibaug in Vadodara, in the area of 17 acres. This centre is based on the concepts of Nature cure is established by Mahatma Gandhiji, aimed to help the health seekers to lead a healthy and ideal life without using medicines, therefore here they are helped to cure diseases with 5 great elements, appropriate diet regimen, prayer and exercise.

Facilities and assets:

In the vast land of 17 acres, this nature cure center provides indoor and outdoor facilities with a capacity of 100 beds. To add to the glory, it has long pleasant walking lane, blooming garden, organic farms which provide vegetables for the use of kitchen, auspicious gaushala which provides cows pure milk for health seekers. There are following full fledged departments in which various treatments are incorporated:

- Separate male and female treatment section
- Natural diet section including pleasant dining hall
- Well equipped Gymnasium.
- Acupressure, Acupuncture, Magnet and Physiotherapy dept.
- 2 Yoga cum Prayer hall, Dhyan Mandir.
- A store which provides organic products and other essential things of daily routine.
- Rich library with plentiful of books regarding naturopathy and yoga.

Prayer Hall

Timings	Daily Program	Place
5.30 am	Wake up time	Have 1-2 Glass Water & Go for a Walk
6.30 am	Herbal Drink	Dining Hall
7.00 to 8.00 am	Morning Yoga	Yoga Hall/Dhyan Mandir (General/Yoga for all Indoor)
8.15 am	Herbal Drink/Break Fast	Dinning Hall
8.30 to 11.30 am	Treatments	Treatment Section (Male/Female)
12.00 Noon	Lunch	Dinning Hall
2.00 pm	Mud Pack	It will be kept outside the room of the health seeking and they should keep the pack over lower abdomen for 20-30 min.
2.30 to 2.45 pm	Lapet	Therapist will come to the room for the same health seekers are expected to buy the enemaj tube & lapet at the time of admission
3.15 to 3.45 pm	Treatments	Treatments Section (Male/Female)
3.30 pm	Juice / Ukado	Drinking Hall
4.00 to 5.00 pm	Acupressure, Gyn, Physiotherapy	Exercise Room; 1st Floor
5.00 to 6.00 pm	Dynamic Yoga for Only Obese & Youngsters	Yoga Hall; 1st Floor
6.00 to 6.30 pm	Dinner	Dinning Hall
7.30 to 8.15 pm	Prayer / Meditation & Naturopathy Discussion	Reception
8.00 to 10.00 pm	Walking/Entertainment	Walking Track Garden
10.00 pm	Bed time	

BALWANTRAY MEHTA NISRGOPCHAR AROGYA BHAVAN			
Charges for Indoor Patients with effect from 01/06/2023			
Room Type	Room No.	AC ROOM	deposit
Through NEFT/RTGS			
BANK OF BARODA HARNI BRANCH			
A/c No 265 201 0000 9191			
IFSC : BARBOHARNIX (fifth character is ZERO)			
Through CH/DD			
" Morarji Desai Inst Naturopathy and Yogic Science "			
Female Gen. Ward Non AC 8 Beds	20	1100	0000
Charges Included Room+Food+Lid. Treatments (Spl. Foods Spl. Treatments Extra)			

- Consultation fee ~~300/-~~ 200/- Registration fee 200/- once charged
- General treatment and diet is included in above charges, some special treatment and especial diet is extra charged.
- Heavy electricity consuming equipments are charged as per meter reading.
- Booking deposit is refundable on discharge
- Existing Room Charge will be implement from day of admission.
- Booking rules: Provisional Booking can be made directly at the center/on call to the given tel. no. / through e-mail /by post. Applicable booking deposit is to be paid to confirm the booking.

Note :

- The final decision about your stay will be made only after your examination by our Doctors.
- Your booking will be considered as cancelled if you are not reaching at the center on the day of your admission without any information.
- In case of cancellation deduction will be made from your booking amount as per our rules.

સાથે શું લાવશો -

- સાઘકે પોતાના પહેલા અને હાલના મેડીકલ રીપોર્ટ તથા હાલમાં લેતા હોય તેવી દવાઓ.
- દર્દીએ પોતાની સાથે જીમમાં ઉપયોગમાં લેવા માટેના સ્પોર્ટ્સ જુટ તથા જનરલ વપરાશ માટે સ્ટીપરની જોડી સાથે લાવવી.
- અમે યોગા માટેનું આસન આપીશું પરંતુ અમે એમ ઇચ્છીએ કે તમે તમારૂં પોતાનું આસન લાવો અથવા સ્વાસ્થ્ય કેન્દ્ર ઉપરથી ખરીદો.
- દરરોજના વપરાશ માટે ઢીલા કપડા અથવા ઋતુ પ્રમાણેના કપડા પહેરી શકો છો. અમે કોટન તથા ખાટીનાં વસ્ત્રોને પ્રોત્સાહિત કરીએ છીએ. યોગાસન અને કસરત માટે ટ્રાઉઝર, ટી-શર્ટ, ટ્રેક મહિલાઓ માટે સલવાર-જુટ અથવા અન્ય યોગ્ય કપડા પહેરવા.
- બીજી અન્ય જરૂરીયાતનો સામાન જેમ કે દુધ પાવડર, બ્રશ, ન્હાવાનો - કપડા ઘોવાનો સાબુ, જુની ચાદર, નેપકીન, ટોચ લેડીઝ માટે ગાર્બન, છત્રી, કાસકો, ટુવાલ વિગેરે.

કેન્દ્રના નીતિ નિયમો :

- સ્વાસ્થ્ય સાઘકોને વિનંતી કે ડૉક્ટરની પરવાનગી તથા કેન્દ્રમાં જાણ કર્યા સિવાય કેન્દ્રમાંથી બહાર જવું નહીં.
- બહારનું અથવા ઘરનું કોઈપણ પ્રકારનું ખાદ્યપદાર્થ કે પીણું ડૉક્ટરની પરવાનગી સિવાય લાવવું નહીં.
- સ્વાસ્થ્ય સાઘકોને વિનંતી કે કેન્દ્રનું વાતાવરણ શાંત રાખવામાં સહયોગ આપે વધારાના અવાજ કે મોટેથી વાતચીત ટાળવી જોઈએ. મૌન પાળવાથી શારીરિક/માનસિક શક્તિનો વ્યય ઓછો થાય છે અને શારીરિક સ્વસ્થતા ઝડપથી પાછી આવે છે.
- દારૂ, માસ, ઈંડા, પાન મસાલા, તંબાકુ, ગુટખા, ધુમ્રપાન વિગેરે કેન્દ્રમાં લાવવાની / કરવાની સખત મનાઈ છે.
- સ્વાસ્થ્ય સાઘકો વધુમાં વધુ ૩૦ દિવસ અને ઓછામાં ઓછા ૧૦ દિવસ રહી શકે છે.

અમારી ભણતર માટેની સંસ્થા મોરારજી દેસાઈ ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ નેચરોપથી એન્ડ યોગીક સાયન્સીસ સંલગ્નતા : ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી, જામનગર

ફોન : ૦૨૬૫-૨૪૬૩૬૮૫

ગુજરાતની પહેલી અને એકમાત્ર નેચરોપથીની ડીગ્રી કોલેજ મોરારજી દેસાઈ ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ નેચરોપથી અને યોગીક સાયન્સીસ જેની સ્થાપના ૨૦૦૫માં કરવામાં આવી હતી.

ઉપલબ્ધ કોર્સ : BNYS સાડા પાંચ વર્ષનો ડીગ્રી કોર્સ
(4 1/2 વર્ષ + 1 વર્ષ ઇન્ટર્નશીપ)

કોષા બેડાઈ શકે : 10+2 વિજ્ઞાન પ્રવાહ (બાયોલોજી ગ્રુપ) ઓછામાં ઓછા 35 % સાથે ઉત્તીર્ણ થયેલ.

BNYS ડૉક્ટરો માટે ભવિષ્યની તકો :

૧. તે/તેણી મેડિકલ ઓફીસર તરીકે કોઈપણ નેચર ક્ષેત્ર હોસ્પિટલમાં જોડાઈ શકે.
૨. તે/તેણી ગર્વનમેન્ટની નિમણૂક મેળવી શકે.
૩. તે/તેણી BNYS ની જુદી જુદી કોલેજ અથવા યોગ સંસ્થાઓમાં શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં અધ્યાપક તરીકે જોડાઈ શકે છે.
૪. તે/તેણી NIN/CCRYN ની મદદથી પોતાનું કેન્દ્ર ચલાવી શકે છે. સ્પેશલ સારવાર કેન્દ્રો જેવા કે - એક્યુપંચર ક્લીનિક, સ્થૂળતા માટેનું કેન્દ્ર, જીવન શૈલી અંગેનું માર્ગદર્શન આપતું કેન્દ્ર વિગેરે ઉભા કરી શકાય.
૫. સ્પા ઇન્ડસ્ટ્રીમાં હેલ્થ મેનેજર તરીકેની તકો પણ બહોળી છે.
૬. મલ્ટીસ્પેશિયાલીટી હોસ્પિટલોમાં સ્ટ્રેસ મેનેજમેન્ટ માર્ગદર્શક તરીકેની તકો રહેલી છે.

બળવંતરાય મહેતા નિસર્ગોપચાર આરોગ્યભવન

ડૉ. કેશવ ગાર્ડન ની પાસે, કારેલીબાગ, વડોદરા - ૩૬૦ ૦૨૨, ગુજરાત
ફોન : ૦૨૬૫-૨૪૮૧૬૨૩, ૦૨૬૫-૨૪૬૪૮૯

Cell No. : 6359500020

વેબસાઈટ : www.bmnaturecure.org,

ઈ-મેઈલ : bmlcnaturecure@gmail.com

: Consulting Time :

9:00 a.m. to 12:00 noon; 3:00 p.m. to 6:00 pm.

Life is not only living but living in health

અમે સારા પરિણામો આપીએ છીએ -

- નીચે દર્શાવેલ તકલીફોની સારવાર માટે કેન્દ્રમાં સંપર્ક કરી શકાય -
- આથોગ્ય જીવનશૈલીને લીધે થતાં રોગો જેવા કે - મેટસ્વીતા, અમ્લપિત્ત, પેટનાં રોગો, ડાયાબિટીસ, દમ, અસ્થમા
- હોર્મોન્સનાં અથોગ્ય બેલેન્સને લીધે થતાં રોગો જેવા કે - ડાયાબિટીસ, હાઈપોથાઈરોઈડીઝમ, PCOD, સ્ટ્રીઓમાં માસિક ધર્મને લગતી તકલીફો.
- શ્વસનતંત્રને લગતા રોગો જેવા કે - દમ, જુની શરટી, કફ.
- હાડકા અને સ્નાયુને લગતા રોગો જેવા કે - સંધિવા, હાડકાનો ઘસારો, સાંધાનો દુઃખાવો, જુના કમરના દર્દો.
- પાચનતંત્રને લગતા રોગો જેવા કે - અપચો, કબજિયાત, એસીડીટી.
- ચામડીને લગતા રોગો જેવા કે - સોરાયાસીસ, ખટજવું, ખીલ આ ઉપરાંત સ્વાસ્થ્ય પ્રત્યે જાગૃત લોકો માટે આ કેન્દ્રની નિયમિત મુલાકાત આવકાર્ય છે. જે ફક્ત ભવિષ્યમાં થનાર રોગો પ્રત્યે જાગૃતતા તેમજ સભાનતાનાં ઉદ્દેશ્ય માટે છે.

પ્રસ્તાવના :

સ્વ. લાલા લજ્જપતરાયે ૧૯૨૧ માં સ્થાપેલી અને મહાત્મા ગાંધીજીએ જેનું ઉદ્ઘાટન કરેલું એવી આ સંસ્થા લોક સેવક મંડળની ગુજરાત શાખા તરફથી નિસર્ગોપચાર આરોગ્ય ભવન ૧૯૮૩માં શરૂ કરવામાં આવ્યું છે.

મહાત્મા પટેલ
(પ્રમુખ)

સંસ્થાના આજીવન સેવક અને પ્રમુખ માજી મુખ્યમંત્રી સ્વ. બળવંતરાય મહેતાની સ્મૃતિમાં વડોદરામાં ૧૭ એકર જમીન ઉપર નિસર્ગોપચાર આરોગ્યભવન સ્થાપવામાં આવ્યું છે.

આ આરોગ્ય ભવન મહાત્મા ગાંધીજીએ કુદરતી ઉપચાર માટે સ્થાપિત કરેલા આદર્શો પ્રમાણે ચાલે છે. તેનો ઉદ્દેશ્ય દર્દીને સાચું જીવન જીવવામાં મદદ કરવાનો છે. તેથી યોગ્ય આહાર, જીવવામાં તથા પ્રાર્થનાનાં માધ્યમ દ્વારા વગર દવાએ પંચ મહાભૂત તત્ત્વોની મદદથી રોગ મટાડવામાં સહાયરૂપ થવાના પ્રયત્નો કરવામાં આવે છે. આ માટે વિશાળ બગીચો, ખુલ્લા ખેતરો અને ગોશાળાની ગાયોના દર્શનથી વાતાવરણ પ્રકૃતિલત અને આરોગ્યપ્રદ બને છે.

સાવલતો અને મિલકતો :

સંસ્થામાં પ્રાપ્ત સાવલતો : ૧૭ એકર ની વિશાળ જમીનમાં ફેલાયેલા આ કેન્દ્રમાં ૧૦૦ સ્વાસ્થ્ય સાધકોને દાખલ કરવાની સગવડ છે. આ ઉપરાંત ગોશાળા, ધૃતથી હરવા ફરવા માટે આહલાદક રસ્તાઓ, બગીચો, ખુલ્લા ખેતરો જેમાં સજીવ ખેતીથી ઉગાડેલા શાકભાજી કેન્દ્રના રસોડા માટે વપરાય છે. આ ઉપરાંત કેન્દ્રમાં સાધનસજ્જ વિભાગો કે જેમાં વિવિધ ઉપચારો કરવામાં આવે છે તે નીચે પ્રમાણે છે.

- પુરૂષ અને મહિલા સારવાર વિભાગ
- આહલાદક ભોજન કક્ષ
- સુસજ્જ જીમ્નેશિયમ.
- એક્ઝુપ્રેશર, એક્ઝુપંચર, મેન્ડેટ અને ફિઝિયોથેરાપીનાં અલગ અલગ વિભાગો.
- ૨ યોગખંડ અને પ્રાર્થના ખંડ, ધ્યાન મંદિર.
- રોજબરોજની જીવન જરૂરિયાતની વસ્તુઓ માટે અને સજીવ ખેતીની વસ્તુઓ પૂરી પાડતા સ્ટોરની વ્યવસ્થા.
- યોગ અને નિસર્ગોપચારના પુસ્તકોથી સમૃદ્ધ પુસ્તકાલય.

પ્રાર્થના મંદિર

સમય	દૈનિક કાર્યક્રમ	સ્થળ
સવારે ૫.૩૦	ઉઠવાનો સમય	૧ થી ૨ ત્યાંસ પાણી પીવું (પોતાનાં રૂમમાં)
સવારે ૬.૩૦	પ્રથમ પીવું	ભોજન કક્ષ
સવારે ૭ થી ૮	યોગ	યોગ ખંડ
સવારે ૮.૧૫	દ્વિતીય પીવું/નાસ્તો	ભોજન કક્ષ
સવારે ૮.૩૦ થી ૧૧.૩૦	વિવિધ ઉપચારો	પુરૂષ/મહિલા સારવાર
અપોરે ૧૨.૦૦	અપોરનું ભોજન	ભોજન કક્ષ
અપોરે ૨.૦૦	માટીપટ્ટી	માટીપટ્ટી રૂમની બહાર મુકવામાં આવશે અને દર્દીએ પેટનાં નીચેના ભાગમાં ૨૦-૩૦ મિનિટ સુધી માટી પટ્ટી મૂકવી.
અપોરે ૨.૩૦ થી ૨.૪૫	લપેટ	ઉપચારક રૂમ પર આવશે લપેટ બાંધવા માટે દાખલ થવા સમયે દર્દીએ એનિમા ટ્યુબ અને લપેટ ખરીદી લેવી.
અપોરે ૩.૧૫ થી ૩.૪૫	વિવિધ ઉપચારો	પુરૂષ/મહિલા સારવાર વિભાગ
અપોરે ૩.૩૦	અપોરનું પીવું	ભોજન કક્ષ
અપોરે ૩ થી ૬.૩૦	ફિઝિયોથેરાપી	રૂમ નં. ૨૭
સાંજે ૫ થી ૬	સ્થૂળતા માટેનાં યોગ	યોગખંડ, પ્રથમ માળે
સાંજે ૬ થી ૬.૩૦	સાંજનું ભોજન	ભોજન કક્ષ
સાંજે ૭ થી ૮	પ્રાર્થના સભા	શિશોસ્થાન પાસેનાં ખંડમાં બગીચો
સાંજે ૮.૩૦ થી ૧૦.૦૦	ચાલવું, મનોરંજન	
રાત્રે ૧૦.૦૦	સુવાનો સમય	

BALWANTRAY MEHTA NISRGOPCHAR AROGYA BHAVAN	
Charges for Indoor Patients with effect from 01/01/2023	
Room Type	Room No.
deposit	

Through NEFT/RTGS

BANK OF BARODA HARNI BRANCH

A/c No 265 201 0000 9191

IFSC: BARBOHARNIX (fifth character is ZERO)

Through CH/DD

“Morarji Desai Inst Naturopathy and Yogic Science”

400

કન્સલ્ટેશન ફી રૂ. ૪૦૦/- રજીસ્ટ્રેશન (નોંધણી) ફી રૂ. ૨૦૦/- (એકવાર) રહેલા, ભોજન તથા ત્રણ સમયનું હોલેલ પીણું ઉપરની રકમમાં સમાવેશ થાય છે. ફેશ જ્યુશ તથા અમુક પ્રકારની સાચવારનો ખર્ચ અલગ થી આપવાનો રહેશે. પહેલેથી બુકીંગ કરાવવું જરૂરી છે.

A.C તથા બીજા ઇલેક્ટ્રીક ઉપકરણોનો ચાર્જ અલગથી લેવામાં આવશે. સાધકના દાખલ થવાના દિવસથી જ દયાત રૂમ ચાર્જ અમલમાં મુકાશે. બુકીંગ માટેના નિયમો અગાઉથી સંસ્થાના નંબર પર ફોન કરીને અથવા ઇ-મેઇલ દ્વારા જાણી શકાય છે. બુકીંગ પાછું કરાવવા માટે બુકીંગ ડીપોઝીટ અગાઉથી જમા કરાવવી પડશે.

નોંધ :

- સ્વાસ્થ્ય સાધકનાં દાખલ થવા અંગેનો અંતિમ નિર્ણય ડૉક્ટર દ્વારા તપાસ કરાયા બાદજ લેવામાં આવશે.
- નિયત દિવસે જે સ્વાસ્થ્ય સાધક કેન્દ્ર પર નહીં આવે તો તેમનું બુકીંગ પ્રાથમિક જાણ કર્યા વગર રદ થયેલું ગણાશે.
- બુકીંગ રદ થવાના સંજોગોમાં બુકીંગ ડીપોઝીટ સંસ્થાનાં નિયમો પ્રમાણે પરત આપવામાં આવશે.

